

ENTREVISTA A FRANCISCO JAVIER FUSTER MARCO

“Tenir cavalls de raça menorquina és com tenir un trosset de Menorca a casa”

El ciutadellenc viu des de fa disset anys a Holanda, on és propietari d'un complex turístic

MARIA SOLÀ

Maó

Les ganes de millorar l'alemany van portar Francisco Javier Fuster Marco (Ciutadella, 1968) fins a Düsseldorf, on va conèixer la seva dona, na Jannette. Junts van partir cap a Holanda a l'any 1993 amb la intenció de tornar a marxar un any després però, sense temps per pensar-s'ho gaire, es van convertir en propietaris d'un complex turístic a Harderwijk, un petit poble de tradició pesquera.

Quan i per què va marxar de Menorca?

Vaig estudiar a l'institut Josep Maria Quadrado de Ciutadella i, després de fer la selectivitat, em vaig mudar a Palma per estudiar a l'Escola de Turisme Felipe Moreno. Durant aquesta època tornava cada estiu a Menorca per treballar a la recepció d'establiments turístics amb l'objectiu de poder finançar els meus estudis. Recordo que la primera temporada vaig fer feina a Cala en Bosc, al que abans era l'Hotel Royal Siesta Playa, de la cadena mallorquina Royaltur. Ja tenia uns bons coneixements d'anglès però volia perfeccionar les meves nocions d'alemany.

Per això va decidir anar cap a Düsseldorf?

Sí. L'hivern de 1988 el vaig passar a Düsseldorf aprenent alemany. Un amic, en Marc Jesús Vives, va venir a Alemanya a participar en la fira del sector del calçat que té lloc al mes de març. Es va allotjar a l'Hotel Nikko Düsseldorf, propietat d'un consorci japonès, que em va agradar molt. L'experiència a Alemanya va ser tan positiva que vaig decidir tornar-hi a l'any següent però, aquesta vegada, a fer feina a un hotel de ciutat d'alta categoria. Volia provar de treballar en un establiment hotelier diferent del model existent a Menorca per aquell temps.

Hi va haver sort?

Vaig partir cap a Alemanya amb un munt de currículums sota el braç, tots traduïts i segellats al consolat alemany de Maó. Una vegada allà, vaig començar a visitar hotels tot i que, en realitat, el meu objectiu era l'Hotel Nikko. Estic convençut que la vida ens depara sorpreses perquè, una setmana més tard, estava a aquest establiment fent una entrevista de feina i, finalment, em van cridar perquè comencés a treballar al mes de novembre de 1989. L'alegria va ser immensa tot i que

FUSTER. El menorquí va posar en marxa un negoci de cria de cavalls de raça menorquina

encara no sabia quines sorpreses m'esperaven a l'Hotel Nikko.

A què es refereix?

Vaig començar a fer feina allà com un filllet amb sabates noves. El tercer dia em van presentar a una jove rossa i molt atractiva que m'havia d'iniciar a la recepció de l'hotel. Aquella jove és avui la meva inseparable companya i la mare dels meus dos fills: na Jannette.

Doncs sí que n'hi va haver, de sort...

Sí. Na Jannette és natural d'Holanda però havia seguit més o menys la mateixa trajectòria que jo al sector hotelier i també es trobava a Düsseldorf per adquirir més experiència professional. Així, el que en un principi havia de ser un projecte d'un any es va convertir en una experiència molt positiva de tres anys i mig. S'ha de dir que l'etapa a Düsseldorf va ser dura, fer feina per a una empresa japonesa-alema-

nya exigeix molta persistència a l'hora de treballar. A nivell personal, na Jannette i jo vam disfrutar molt de la vida durant aquell temps i vam viatjar molt per Europa. En un cert moment vam decidir emprendre un nou rept, ens havien ofert l'obertura d'un nou hotel a l'illa d'Aruba, a les Antilles Holandeses.

Una bona oportunitat...

Sí, però com hi faltava un any i jo no parlava holandès, vam decidir mudar-nos a Holanda per poder aprendre l'idioma. Mentre cercàvem casa, vam visitar un complex turístic amb casetes per estades llargues. El gerent ens va explicar que acabaven de comprar el complex i que encara no sabien cap a on anar. Una cosa va portar l'altra i abans de que ens adonéssim estàvem parlant de comprar l'establiment.

Canvi de plans...

Sí. Vam acordar que nosaltres gestionàvem el "resort" des

d'aquell moment i vam firmar una opció de compra a formalitzar en sis mesos en el cas que es donessin unes certes circumstàncies. Els mesos següents van ser molt intensius, vam haver de confeccionar un pla d'empresa, negociar amb bancs i, a més, el pare de na Jannette va morir en aquella època. Finalment, al gener de 1994, ens vam convertir en els propietaris del complex Bungalowpark "Het Verscholen Dorp", que traduït al castellà vol dir "La aldea oculta".

Quins serveis ofereixen?

El complex es troba a Harderwijk, un poblet amb tradició pesquera i molt pintoresc a la vora del llac Veluwemeer. Geogràficament està molt ben situat al centre d'Holanda i des d'aquí es pot arribar a Amsterdam en només 45 minuts. El "resort" és tranquil, tenim 132 casetes unifamiliars, cadascuna amb un jardí propi, i oferim un servei molt personalitzat. Els clients poden gaudir de

la natura en bicicleta o a peu i, a més, organitzam excursions a cavall pel bosc. Per una altra banda, ens hem especialitzat en proporcionar informació i rutes turístiques per tot el país per als nostres clients internacionals, sobretot, espanyols i israelians. Volem que s'emportin una impressió d'Holanda diferent a la que s'ofereix a les guies turístiques.

Què cerquen els vostres clients?

Els clients espanyols aprecien molt poder comunicar-se en castellà i, en general, valoren el poder-se allotjar en una caseta al bosc amb la seva cuina i jardí propis en lloc de a un hotel. Des d'aquí fan excursions per tot el país i poden combinar les visites turístiques amb la tranquil·litat de la zona. Uns fan moltes excursions en bicicleta i senderisme mentre que altres passen el dia de poble en poble, de ciutat en ciutat i de museu en museu. A més, internet ens ha facilitat molt la qualitat del servei ja que disposem de wi-fi gratuït a totes les casetes i solem confeccionar rutes d'interès turístic personalitzades per als clients.

Tornant als seus inicis a Holanda, com recorda els primers mesos al país?

Va ser una època molt positiva tot i que també molt dura. Ens vam convertir en empresaris sense adonar-nos i, a més, jo no xerrava ni entenia del tot l'holandès. Ens vam submergir en la feina i la llengua la vaig anar aprenent automàticament dia rere dia.

Va resultar difícil l'adaptació?

No. Els holandesos són molt amistosos i "campechanos". Sempre que poden t'ajuden i són molt raonables. La veritat és que considero que he après molt de la mentalitat holandesa, que es sembla a l'espanyola en alguns aspectes.

Li va costar habitar-se a un clima més fred?

Jo sempre dic que el clima és secundari. M'agrada la calor, sobretot quan sóc a Menorca, però també m'agrada el fred quan gela a Holanda i tot està ben blanquet per la neu. A la zona on vivim la naturalesa ens ofereix una incomparable representació de colors marcada per cada estació de l'any. A la primavera està tot florit i molt verd; a l'estiu es comencen a veure els colors grocs i ocres als camps; la tardor és impressionant, sobretot als boscos, i a l'hivern el contrast d'un cel

MENORQUINS AL MÓN

ben blau amb el blanc de la neu ens proporciona vertaderes postals de nadal. L'aspecte negatiu del clima és que a l'hivern, quan plou i està ennuvolat, el dia és molt curt i molt fosc.

Què em diu dels costums?

Els costums a Holanda són molt diferents als de Menorca i Espanya. La cerveseta, la tapeta i la vida social al carrer o al bar pràcticament no existeixen. La gent és més individualista i no hi ha espontaneïtat a l'hora de quedar amb amics o coneguts, sempre es fa amb molta antelació. Degut a l'horari de feina intensiu, els costums a l'hora de menjar són també diferents: es berena bé, s'esmorza un entrepà o alguna cosa lleugera i el sopar és el menjar fort del dia. A la zona on vivim hi ha molts poblets i les tradicions estan molt arrelades: xerren un dialecte, els menjars són més rústics i fins i tot la majoria de pagesos van amb esclops.

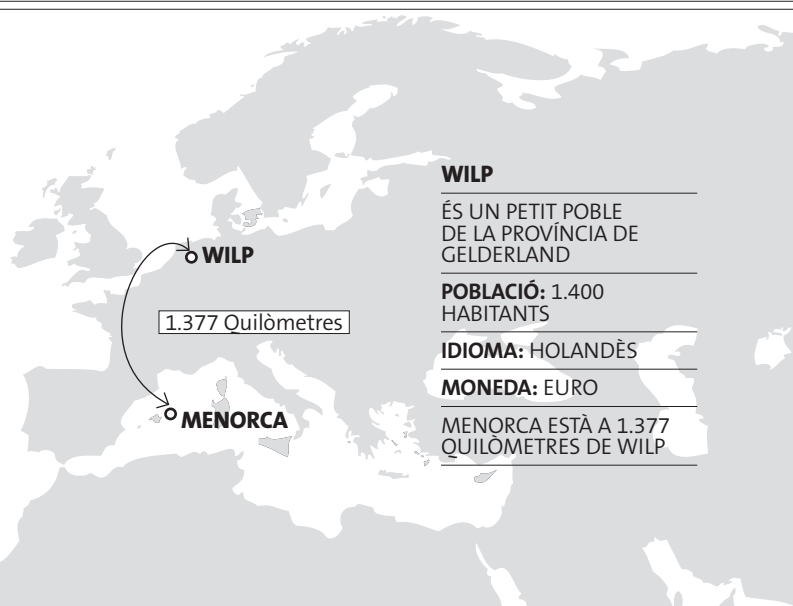
Fa quatre anys va posar en marxa un negoci de cria de cavalls menorquins, com va sorgir aquest projecte?

Va ser per casualitat. Vivíem en el mateix complex turístic i vam decidir separar la vida privada i laboral. Durant un parell d'anys vam cercar un lloc adequat per viure. Teníem clar que volíem establir-nos al camp perquè els nostres fills poguessin créixer en contacte amb la natura i els animals. Així va ser com vam acabar a Wilp, un poblet d'uns 1.400 habitatats entre les ciutats d'Apeldoorn, Deventer i Zutphen. Durant els dos anys en què vam cercar el lloc ideal per establir-nos i l'any i mig que van durar les reformes de la casa, vam tenir temps per fer tot tipus de plans. Uns d'ells va ser aprofundir en el mercat equi holandès i encomanar un estudi de mercat a l'àrea de "Equine management" de la Universitat de Wageningen.

Quines conclusions van treure?

Un estudiant va fer l'estudi com a final de carrera i la conclusió va ser que hi havia potencial per dur endavant un negoci d'aquest tipus sempre que fos una empresa professional i d'una determinada envergadura amb almenys deu egües de cria. Els resultats ens van animar però tenint en compte que la cria de cavalls havia de ser una activitat secundària per a nosaltres vam

	FRANCISCO JAVIER FUSTER MARCO
FITXA	
ANY I LLOC DE NAIXEMENT: 5 D'AGOST DE 1968 A CIUTADELLA	
ESTUDIS: TÈCNIC EN EMPRESSES I ACTIVITATS TURÍSTIQUES	
PROFESSIÓ: EMPRESARI	
VIU A: HOLANDA DES DE FA 17 ANYS	
ESTAT CIVIL: CASAT	
FILLS: N'ÀNGELA, D'11 ANYS I N'ENRIQUE, DE 9 ANYS.	

WILP

ÉS UN PETIT POBLE DE LA PROVÍNCIA DE GELDERLAND

POBLACIÓ: 1.400 HABITANTS

IDIOMA: HOLANDÈS

MONEDA: EURO

MENORCA ESTÀ A 1.377 QUILOMETRES DE WILP

començar amb cinc egües i dos cavalls.

Era afecionat anteriorment al món del cavall?

Els cavalls sempre m'han agradat molt. Recordo que de petit, per les festes de Sant Joan, em posava de molt mal humor si no podia anar amb el meu pare als caragols. A Holanda vaig començar a practicar equitació a un club hípic i em va enganxar. Des que criem cavalls aquesta passió s'ha accentuat, mai m'hagués pensat que el contacte amb els animals pogués ser tan apassionant. A més, és molt especial poder tenir cavalls menorquins a casa perquè, d'alguna manera, és com tenir un trosset de Menorca.

Com està funcionant el negoci?

A nivell econòmic el negoci dels cavalls encara no és tan atractiu com voldríem. Porta molta feina i els beneficis són molt baixos, fins i tot alguns anys hem tingut

pèrdues. La crisi econòmica ha empitjorat la situació durant els dos darrers anys però darrerament estem notant una millora. Aquest negoci és per a nosaltres un projecte a llarg termini en què hem d'invertir molt de temps i energia però estem totalment convençuts que a la llarga tindrem èxit.

Hi ha interès per la raça menorquina a Holanda?

Encara hi ha molta feina a fer en aquest sentit. Ens esforçam molt per tenir presència a internet, a publicacions o a revistes però tot i així tenim encara moltes idees i projectes per desenvolupar. El problema són els diners i per això seria interessant comptar amb el suport d'alguns patrocinadors que s'identifiquessin amb la raça per aconseguir millors resultats. De totes maneres, ara no és el moment adequat per contactar amb empreses, esperem que l'any que ve la conjuntura ens ho permeti. Tot i així, s'ha de dir

que al setembre de 2008 vam introduir la raça menorquina oficialment a Holanda durant la major fira de cavalls que es duu a terme al país. Ho vam fer gràcies a la col·laboració de la Fundació Destí Menorca i el nostre bon amic Cisco Marquès, de l'Escola Equestre Menorquina. La veritat és que va ser un èxit i vam deixar molt bona impressió.

Fa 17 anys que viu a Holanda, l'experiència ha resultat positiva?

Sí. La veritat és que tinc molta sort: visc al camp i faig feina a un entorn natural enfora de les grans ciutats, tinc una esposa i dos fills meravellosos i molts amics. Sempre he pensat que hem de disfrutar el que tenim i no fixar-nos en el que no tenim.

El contacte amb la natura és fonamental per a vostè i la seva família...

Sí. M'encanta gaudir de l'entorn natural que ens envolta, tant a casa com a la feina. A la tardor solem anar a passejar durant hores amb els nostres cans, Simbha i Sultán. Els al·lots van amunt i avall, corrent i fent cabanyes amb la llenya caiguda dels arbres i els cans van bojós darrera seu. Jo intento plasmar aquests moments tan valuosos i na Jannette disfruta de tots nosaltres.

Tot i així, suposo que troba a faltar Menorca...

Sí. Quan no vius a Menorca te n'adones de l'especial, únic i privilegiat que és ser menorquí. L'illa, a més del seu paisatge, té una cultura i tradicions dignes d'estar orgullosos. El cavall és un dels pilars de les nostres tradicions i uneix pobles durant les

festes. ¿A qui no se li posa la pell de gallina durant les festes del seu poble? A més, també recordo molt els panets de sobrassada i les coques que anava a comprar al forn de Can Pau quan sortia dels salesians, les trobades amb els amics, Cinquagema, les excursions per anar a cercar esclata-sangs, espàrrecs i caragols, anar a romandre a la cova d'en Bepet de Cala en Turqueta, anar a pescar en barca... Són coses que no puc fer a Holanda i que valoro molt quanestic a Menorca. A Holanda es viu molt bé però Menorca és Menorca!

Visita l'illa amb regularitat?

Darrerament hem visitat Menorca en menys ocasions perquè, degut a la crisi, hem tingut que estar molt atents al complex per mantenir l'ocupació. Això sí, la setmana de Sant Joan no ens la lleva ningú. Una altra cita obligatòria és la Fira del Cavall des Mercadal, tot i que enguany no hem pogut assistir. Cap al setembre o l'octubre intentam sempre fer una altra setmaneta de vacances. Ens agrada venir a Menorca abans o després de l'estiu, quan tot està més tranquil·let. Quan venim a l'illa sempre ens agrada venir amplexats d'equipatge per poder-nos endur un poc de tot.

Per omplir el rebost de productes menorquins?!

Sí. La meva mare ens sol fer pastissets, compram sobrassada, carn-i-xulla i cuixot, compram el formatge a en Joan i na Fina de la Cavalleria Nova. A més, també ens emportem llaunes d'olives farcides d'anxova, escopinyes i musclos. S'ha de dir que també tenim gallines de raça menorquina i, per tant, els ous que menjam a Holanda són també un poc menorquins!

Li agradaria tornar a viure a Menorca?

La veritat és que a vegades els hi he dit a na Jannette i als meus fills. Tots estan enamorats de l'illa però consideren que així com ho tenim ara estem molt bé. En un futur proper no em veig vivint a Menorca però a llarg termini, quan no tingui tantes coses a fer, em veig passant temporades més llargues a l'illa.

Suggeriments per la secció

"Menorquins al món"

e-mail: mariasp18@gmail.com

BARES Y RESTAURANTES

MAÓ

RESTAURANTE - CAFETERIA
Fort de l'Eau
PRÓXIMA APERTURA
PIZZERIA
Martes cerrado
C/ Fort de l'Eau, 70 - Maó
Tel. 971 356 117

CIUTADELLA

CIUTADELLA
La Guiltina
Restaurante
AFROBONOL, FREIXET MALLORQUIN,
CARAGOLS, PEUS DE PORC...
decoració de ceràmica
C/ D'Alcanar, 1 - T. 971 601 266

SANT LLUÍS

Alcaufar Vell
Hotel & Restaurant
CUINA MEDITERRÀNIA
OBERT CADA DIA
CELEBRACIONS FAMILIARS
I EMPRESA
ctra. Alcaufar, km 8 | sant lluis
t. 971 15 18 74
www.alcaufarvella.com